

Anne ve Babaların Okul Anılarının Çocuklarının Okula Karşı Tutum ve Akademik Başarılarına Etkisi*

Geliş Tarihi: 31.03.2017

Kabul Ediliş Tarihi: 20.05.2017

Semra Tican BAŞARAN¹, Kasım YILDIRIM²

ÖZ

Bu araştırmanın amacı anne ve babaların okul anılarının çocuklarının okula ilişkin tutumlarına ve akademik başarılarına etkisini araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda toplam 381 lise öğrencisi ve ebeveynleri araştırma sürecine dâhil edilmiştir. Araştırmada veri toplamak amacı ile uyarlaması yapılan okul anıları ölçeği, okula ilişkin tutum ölçeği, kullanılmıştır. Elde edilen veriler üzerinde gerçekleştirilen analizler öğrencilerin okula ilişkin tutumları, genel akademik not ortalamaları ve YGS puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığını göstermiştir. Buna ek olarak öğrencilerin okula ilişkin puanları ve ebeveynlerin okul anıları cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamıştır. Diğer bir araştırma sonucu ise ebeveynlerin okul anılarının eğitim düzeylerine göre değiştiğini ortaya koymuştur.

Anahtar kelimeler: okul anıları, okula ilişkin tutum, akademik başarı.

The Effects of Parental Recollections on High School Students' Academic Achievement and Attitudes toward School

ABSTRACT

The present research aimed to explore the relations among parents' own school recollections and their children's academic achievement, and attitudes toward school. A total of 381 high school students and their parents were enrolled in the study. The Global School Memories scale adapted into Turkish, school attitudes scale, were used to collect the data. The research findings indicated that there were not any statistically significant relations among school recollections, school attitudes, and academic achievement. Beside this, the parents' own school memories and the students' school attitudes did not vary according to their gender. In addition, the parental recollections of school experiences significantly differentiated according to the parents' education levels.

Keywords: school memories, school attitudes, academic achievement.

GİRİŞ

Okulda eğitim başladığından bu yana aile ve okulun iş birliği içinde çalışmalarını desteklenmektedir (Epstein ve Sanders, 2002). Çünkü okul ve aile çocuğun psikolojik ve eğitimsel gelişimini etkileyen en önemli kurumlardır. Araştırmalar, ailelerin okul sürecine etkin katılımının çocukların okulla ilgili durumları üzerine

* Bu makalenin bir kısmı 3. Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresinde sunulmuştur.

¹ Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, e-posta: semrabasaran@mu.edu.tr

² Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, e-posta: kasimyildirim@mu.edu.tr

olumlu etikleri olduğunu ortaya koymaktadır (Golnick ve Slowiaczek, 1994). Birçok boylamsal araştırma ailelerin etkin katılımı ve çocukların ve gençlerin yüksek akademik başarılarında önemli ilişkiler olduğunu göstermektedir (Miedel ve Reynolds, 2004). Eğitimde iyi sonuçların alınması için aile ve okulun birlikte çalışması gerekmektedir (Comer ve Haynes, 1991). Okuldaki eğitime anne babanın etkili katılımı çocuğun sadece akademik başarısını değil aynı zamanda okula devam oranını, motivasyonunu ve benlik saygısını da arttırmakta, okula yönelik olumlu tutum geliştirmesini de sağlamaktadır (Burns, 1993).

Çocuklarının eğitim sürecinde anne babalar aslında sosyal manada eğitimin anlamını yeniden oluşturmakta ve çocuklarına olumlu veya olumsuz anlamda rol model olmaktadır. Bu yolla eğitime yüklenen anlamlar bir yandan eğitim yaşamlarını ve kimliklerini etkilerken (Antikainen, 1998) diğer yandan sonraki kuşakların eğitimlerini de etkilemektedir (Antikainen ve Kauppila, 2002).

Anne babaların eğitime katılımlarını ve çocuklarının eğitimindeki rollerini eğitim kurumları ile ilgili düşünce ve inançları belirlemektedir (Kaczan, Rycielski ve Wasilewska, 2014). Eğitim ve okul ile ilgili düşünce, tutum ve davranışlarının temelinde ise kendi eğitim ve okul deneyimlerinin yattığı ifade edilmektedir (örn., Barnett ve Taylor, 2009; Miller, 2015, Rtty, 2003; 2007; 2010). Anne babaların okul deneyimleri genel anlamda eğitime yönelik tutumlarının oluşmasında rol alan seçici yorumlamalardır. Kişisel anılar ve hisler ile fazlasıyla haşır neşir olmayı gerektirir ki bu durum sadece eğitime yönelik tutumların bir özelliğidir (Räty, 2010). Eğitime yönelik tutumlar “bizzat yaşanmışlıklardan” elde edilmiş tutumlardır (Smith, Bruner ve White, 1956). Dolayısıyla, okul deneyimlerinin niteliği ve süresi değiştikçe, eğitim ile ilgili tutumları ve çocuklarının eğitimine ve okullara karşı takınmış oldukları tavırlar da değişmektedir (Räty, 2003).

Anne babaların çocukluk deneyimleri ve kendi anne babalık uygulamaları arasındaki ilişkilere odaklanan nesiller arası etkilere yönelik çalışmalarda olduğu gibi anne babaların okul ve çocuğun öğrenmesi ile ilgili davranışlarında da nesiller arası etkiler söz konusu olabilmektedir (Barnett ve Taylor, 2009). Putallaz, Costanzo, Grimes ve Sherman (1998) önermiş oldukları modelde, kendi anne babaları üst düzeyde okuldaki eğitime katılan, bilişsel ve duygusal destek sağlayan ve her fırsatta eğitime değer verdiğini gösteren ebeveynlerin okula karşı olumlu bir tutum geliştirme ve buna bağlı olarak çocuklarının eğitiminde destekleyici ve katılımcı bir tutum sergileme olasılığının yüksek olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Ekolojik kurama dayanarak geliştirmiş oldukları akademik sosyalleşme ve başarı kavramsal modelinde Taylor, Clayton ve Rowley (2004) anne babaların kendi okul deneyimlerinin okul ve çocuğun akademik sosyalleşmesi ile ilgili bilişsel yaklaşımlarını ve buna bağlı olarak çocuğun okul başarısını etkileyen sosyoekonomik ve kültürel öğelerden birisi olduğunu ifade etmişlerdir. Anne babaların okul ortamında öğretmenler, yöneticiler ve arkadaşlarının yanı sıra kendi anne babalarının eğitimlerine katılımları hem doğrudan hem de dolaylı olarak çocuklarına uyguladıkları tutum ve davranışlarını etkilemektedir. Taylor

ve diğerlerine göre anne babaların kendi okul deneyimlerine dayanan tutumları çocuklarının okullaşması ile ilgili olarak ihtiyaç duydukları bilgiyi işlemelerine rehberlik etmektedir. Bu noktada, çocuğun sosyalleşmesini kuşaklar arası etkiler açısından ele alan bakış açısı anne babaların gelişimsel geçmişleri ile şimdiki davranışları arasındaki ilişkinin anlaşılmasına ışık tutmaktadır (Barnett ve Taylor, 2009).

Her bireyin okul ile ilgili olumlu veya olumsuz anıları bulunmaktadır. Çocuk okula başladığında anne babanın kendi çocukluk dönemine ait okul anıları aktif hale gelmekte ve çocuğun okul süreci ile ilgili karar ve uygulamalarında temel oluşturmaktadırlar (Taylor vd., 2004). Okul anıları basitçe hafızada geçmişten kalan izler olarak değerlendirilmemelidir, aksine bireyin eğitim ve çocuğun eğitimi ile ilgili genel tutumunu oluşturan, bulunduğu duruma ve sosyal statüye göre yaptığı seçici yorumlamalardır (Räty, 2007). Tarafsız hatta doğru olmayabilirler fakat üzerine bireyin, düşünce, inanç ve davranışlarının inşa edildiği kişisel doğrulardır (Rothenberg, 1994) ve yıllarca bireyle birlikte kalmaya devam ederler (Turunen, 2012). Dolayısıyla söz konusu bu deneyimlerin bıraktığı izler yeri geldiğinde gerçekte yaşananlardan daha etkili olabilmektedir (Miller, 2015).

Anne babaların eğitim ile ilgili anıları sosyal anlamda eğitimin anlamının yeniden üretilerek, kuşaktan kuşağa aktarıldığı bir zincirde potansiyel bir sosyo-psikolojik halka olarak görülmektedir (Räty, 2010). Dolayısıyla bugünün anne babalarının okuldaki eğitime katılım şekli gelecekte torunlarının eğitimine çocuklarının katılımında model oluşturacaktır (Miller, Dilworth-Bart ve Hane, 2011).

Anne babaların yıllarca taşıdıkları olumlu veya olumsuz okul anılarının çocuklarının eğitimi ve okulu ile olan kararlarını günü geldiğinde nasıl etkilediğini anlamak yeni bir araştırma alanı haline gelmiştir. (örn., Barnett ve Taylor, 2009; Räty, 2010; Map, 2003; Miller, 2015; Taylor, Clayton ve Rowley, 2004).

Yapılan çalışmalar anne babaların çocuklarının eğitimine niçin ve nasıl katılacaklarına karar verirken okul yıllarında anne babalarının kendi eğitimlerine katılım şekli ve düzeyinin belirleyici bir unsur olduğunu göstermiştir (Mapp, 2003; Miller vd., 2011; Taylor vd., 2004).

Çocuğunun okuldaki eğitimine anne babaların nasıl ve niçin katıldıklarını ortaya koymayı hedefleyen çalışmada Mapp (2003), çocuğunun eğitimine etkin bir şekilde katılan on sekiz anne baba ile görüşmeler yapmıştır. Görüşme yapılan anne babaların çoğunluğu kendi okul deneyimlerinin ve okul geçmişlerinin ebeveyn olarak çocuklarının eğitimine nasıl ve hangi düzeyde katılacaklarını etkilediğini belirtmiştir. Anne babalarının kendi öğrenme süreçlerine katılım düzeyi ve şeklinin, çocuklarının öğrenme sürecine katılıp katılmama hatta hangi yollarla katılabileceklerine yönelik kararlarını etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde, Barnett ve Taylor (2009) çocuğu okul öncesi eğitime başlayacak çeşitli gruplardan 76 anne ile yaptığı yarı yapılandırılmış görüşmeler sonrasında okul anılarının gelir düzeyi, öz güven ve

öz yeterlik düzeyleri kontrol edilse bile çocuklarının okula geçiş sürecine katıldığını belirten annelerin, kendi anne babalarının okula katılımları ile ilgili olumlu hatıraları olan anneler olduğunu ortaya koymuştur. Dolayısıyla olumlu okul anılarının eğitimde nesiller arası sürekliliğin sağlanması fikrini desteklediğini ileri sürmüşlerdir.

Ebeveynlerin okul anıları kendi sosyal statülerine göre de farklılık göstermektedir. Orta sosyoekonomik düzeye sahip aileler kendi okul yıllarını olumlu yönde hatırlarken işçi sınıfındaki anne babalar daha farklı ve çeşitlenen deneyimlere sahip olduklarını ifade etmektedirler (Gorman, 1998). Ebeveynlerin çocuklarının okul başarısı memnuniyeti üzerine yapılan diğer araştırmalar ebeveyn cinsiyetinin de bu süreçte önemli olduğuna vurgu yapmaktadır. Anneler çocuklarının eğitim süreçlerine daha fazla dâhil olurken, babalar çocuklarının eğitim süreçlerine dâhil olmada yetersiz kalmaktadırlar (Metso, 2004). Rätty (2007) tarafından yapılan çalışmada ilkökul öğrencilerinin ebeveynlerinin okul anılarının kendi çocuklarının okul eğitimleri üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırma sonuçları olumlu okul anılarına sahip ebeveynlerin kendi çocuklarının okul eğitimlerine yönelik memnuniyetlerinin de olumlu olduğunu, olumsuz okul anılarına sahip ebeveynlerin ise kendi çocuklarının okul eğitimlerine yönelik memnuniyetlerinin de olumsuz olduğunu ortaya koymuştur. Yine Rätty (2010) tarafından yapılan araştırmada okul öncesi eğitime devam eden ebeveynlerin okul anılarının kendi çocuklarının okul eğitimine yönelik memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Bu araştırmada da olumlu okul anılarına sahip ebeveynlerin çocuklarının okul eğitimlerine yönelik daha fazla memnuniyet duyduklarını göstermişlerdir.

Anne babaların okul anıları ile okul öncesi ve temel eğitim düzeyindeki çocuklarının eğitimi ile ilgili memnuniyetleri ve çocuğun okul başarısı üzerindeki etkilerini ortaya koyan çalışmalar ve kuşaklararası etkiler göz önünde bulundurulduğunda anne babanın okul anıları ile orta öğretim düzeyindeki çocuğun okula karşı tutumu ve akademik başarısı arasında da ilişkiler olabileceğini akıllara getirmektedir. Bilimsel çalışmalar incelendiğinde Türkiye’de anne babaların sahip oldukları okul anıları ile okula devam eden çocuklarının okula karşı tutumları ve akademik başarıları arasındaki ilişkileri inceleyen çalışmalara rastlanmamıştır. Bu araştırma bu alandaki boşluğu doldurması açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle bu araştırmada, anne babaların okul anıları ile orta öğretimdeki öğrencilerin okula yönelik tutumları ve akademik başarıları arasında ilişkinin olup olmadığının ortaya koyulması hedeflenmiştir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır:

1. Anne ve babaların okul anıları puanlarının düzeyi nedir?
2. Anne ve babaların okul anıları toplam puanları cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
3. Anne ve babaların okul anıları toplam puanları en son mezun oldukları eğitim düzeylerine göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğrencilerin okula ilişkin tutum puanları ne düzeydedir?

5. Öğrencilerin okula ilişkin tutum puanları cinsiyetlerine göre değişmekte midir?
6. Öğrencilerin okula ilişkin tutum puanları okul türüne göre değişmekte midir?
7. Anne ve babaların okul anıları ile öğrencilerin okula yönelik tutumları ve akademik başarıları arasında ilişki var mıdır?

Yöntem

Araştırma betimsel bir nicel araştırma olup ilişkisel tarama yöntemine göre tasarlanmıştır. Araştırma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ilk aşamasında okul anıları ölçeğinin uyarlama çalışmaları yapılmış, ikinci aşamasında ise farklı okul türlerine devam etmekte olan lise öğrencilerinin okula karşı tutumları ve akademik başarıları ile anne babalarının okul anılarına yönelik veriler elde edilmiştir.

Araştırmada nicel araştırmalarda kullanılan ilişkisel (korelasyonel) yöntemden faydalanılmıştır. Bu kapsamda hem açıklayıcı hem de yordayıcı korelasyonel analizlerden faydalanılmıştır (Creswell, 2005). Deneysel çalışmalarda olduğu gibi detaylı ve özenli bir süreci gerektirmese de değişkenleri birbirleriyle ilişkilendirmede ve sonuçları yordamada bu yöntemin önemli katkıları bulunmaktadır. İlişkisel yöntemler araştırmacıya puanları yordaması ve değişkenler arasındaki ilişkileri açıklaması için büyük fırsatlar sunar. Bu yöntemlerde araştırmacılar ilişkisel istatistikler kullanarak değişkenler veya grup puanları arasındaki ilişkileri tanımlar ve ölçerler. Bu yöntemde araştırmacı herhangi bir şekilde deneysel bir çalışmada olduğu gibi değişkenleri kontrol veya manipüle etmek için çaba göstermez. Bunun yerine ilişkisel (korelasyon, regresyon vb.) analizler kullanılarak her bireyden elde edilmiş puanlar arasındaki ilişkileri test eder veya değişkenlerin farklı denklemlerde birbirlerini yordama durumlarını ortaya koyar. Araştırmanın ilk aşamasında ölçek uyarlama çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin uyarlama sürecinde doğrulayıcı faktör analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın ikinci aşamasında farklı okul türlerinde öğrenim görmekte olan lise öğrencilerinin okula karşı tutumları akademik başarıları ve aynı öğrencilerin anne babalarının kendi öğrencilik yıllarına ilişkin okul anıları tespit edilerek, aralarındaki ilişkiler saptanmaya çalışılmıştır. Bu aşamada elde edilen verilerin analizinde ilişkisel ve çıkarımsal istatistikler kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Veriler, Muğla Menteşe ilçesinde bulunan farklı lise türlerinden birer okul olmak üzere 12 lisedeki 12. sınıf öğrencileri ile aynı öğrencilerin anne veya babaları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan lise öğrencileri ve anne babalarına ilişkin demografik bilgiler Tablo 1 ve Tablo 2’ de sunulmuştur.

Tablo 1

Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerinin Demografik Özellikleri

	<i>f</i>	<i>%</i>
Cinsiyet		

Kız	244	64.0
Erkek	134	35.2
Belirtilmeyen	3	.8
Toplam	381	100
Yaş		
16 yaş	16	4.5
17 yaş	17	30.2
18 yaş	18	58.8
19 yaş	19	5.0
20 yaş	20	.3
Belirtilmeyen	5	1.3
Toplam	381	100
Sınıf		
11. sınıf	57	15.0
12. sınıf	308	80.8
Belirtilmeyen	16	4.2
Toplam	381	100
Okul		
Gazi Anadolu Lisesi	17	4.5
Sosyal Bilimler Lisesi	5	1.3
Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi	35	9.2
Anadolu İmam Hatip Lisesi	26	6.8
Kanuni Sultan Süleyman Lisesi	25	6.6
Turgut Reis Lisesi	36	9.4
Şifa Hatun Muğla Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi	43	11.3
Zübeyde Hanım Anadolu Meslek Lisesi	88	23.1
75. Yıl Fen Lisesi	51	13.4
Güzel Sanatlar Lisesi	2	.5
Özel Özbilim Temel Lisesi	32	8.4
Özel Teknoloji ve Kültür Koleji	11	2.9
Belirtilmeyen	10	2.6
Toplam	381	100
Alan		
Sayısal	204	53.5
Eşit Ağırlık	120	31.5
Sözel	50	13.1
Dil	3	.8
Belirtilmeyen	4	1.1
Toplam	381	100
Birlikte yaşanılan kişi/ler		
Anne ve babam	306	80.3
Anne	19	5.0
Baba	2	.5
Diğer	50	13.1
Belirtilmeyen	4	1.0
Toplam	381	100

Tablo 2

Araştırmaya Katılan Lise Öğrencilerinin Anne Babalarının Demografik Özellikleri

	<i>f</i>	%
Cinsiyet		

Kadın	165	43.3
Erkek	200	52.5
Belirtilmeyen	16	4.2
Toplam	381	100
Yaş		
35 ve altı	13	3.4
36-45 arası	210	55.1
46-55 arası	137	36.0
56 ve üzeri	12	3.1
Belirtilmeyen	9	2.4
Toplam	381	100
Yerleşim		
Köy	114	29.9
Belde	26	6.8
İlçe	69	18.1
İl merkezi	161	42.3
Belirtilmeyen	11	2.9
Toplam	381	100
Eğitim		
İlkokul	116	30.4
Ortaokul	77	20.2
İlköğretim	12	3.1
Lise	96	25.2
Ön lisans	17	4.5
Lisans	51	13.4
Yüksek Lisans	4	1.0
Doktora	3	.8
Belirtilmeyen	5	1.3
Toplam	381	100
Lise		
Anadolu Lisesi	35	9.2
Endüstri Meslek Lisesi	33	8.7
İmam Hatip Lisesi	13	3.4
Ticaret Lisesi	20	5.2
Genel Lise	47	12.3
Kız Meslek Lisesi	5	1.3
Fen Lisesi	3	.8
Sağlık meslek Lisesi	8	2.1
Güzel Sanatlar Lisesi	1	.3
Öğretmen Lisesi	1	.3
Diğer	30	7.9
Belirtilmeyen	185	48.6
Toplam	381	100
Meslek		
Akademisyen	5	1.3
Çiftçi	31	8.1
Esnaf	53	13.9
Ev Hanımı	80	21.0
Şoför	10	2.6
İşçi	19	5.0
Memur	16	4.2
Serbest meslek	12	3.1
Emekli	15	3.9
Diğer	133	34.0
Belirtilmeyen	11	2.9
Toplam	381	100
Çalışma durumu		

Sürekli bir iş	209	54.9
İş buldukça	36	9.4
Emekli	47	12.3
Çalışmıyor	77	20.2
Belirtilmeyen	12	3.1
Toplam	381	100
Çalışılan Sektör		
Özel	89	23.4
Kamu	101	26.5
Kendi işi	94	24.7
Diğer	28	7.3
Belirtilmeyen	69	18.1
Toplam	381	100
Liseyi tercih nedenleri		
Kendim de aynı tür lisede okuduğum için	30	7.9
Kendi okuduğum lisedeki eğitimi yetersiz bulduğum için	59	15.5
Kendim lise okuyamadığım için	166	43.6
Okuduğum lisenin herhangi bir etkisi olmadı	95	24.9
Belirtilmeyen	31	8.1
Toplam	381	100
Çocuğın lisesini seçerken kendi okudukları lisenin etkisi		
Olumlu	101	26.5
Olumsuz	11	2.9
Etkisiz	224	58.8
Belirtilmeyen	45	11.8
Toplam	381	100

Veri Toplama Araçları

Araştırmada öğrencilerden ve ebeveynlerinden veri toplamak için Küresel Okul Anıları Ölçeği ve Okula İlişkin Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Buna ek olarak öğrencilerin YGS puanları ve genel not ortalamaları yapılan analizlere dâhil edilmiştir.

Küresel Okul Anıları Ölçeği

Rowley ve Taylor (1999) tarafından geliştirilen ölçek 19 olumlu ve 7 olumsuz madde olmak üzere toplam 26 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı .89 olarak hesaplanmıştır. Ölçek tek boyutlu bir yapıdan oluşmaktadır. Yine ölçek Donohue (2008) tarafından bir tez çalışmasında kullanılmış ve ölçeğin güvenirlik katsayısı .91 olarak hesaplanmıştır. Ölçek ebeveynlerin okul öncesinden lise son sınıfa kadar olan okulla ilgili deneyimlerine yönelik düşüncelerini elde etmek amacı ile geliştirilmiştir. Hazırlanan ölçek 4'lü Likert tipinde hazırlanmıştır (1= kesinlikle katılmıyorum, 2= katılmıyorum, 3= katılıyorum, 4= kesinlikle katılıyorum). Küresel Okul Anıları Ölçeğinin Türkçe uyarılma çalışmaları belirli aşamalarla gerçekleştirilmiştir. İlk olarak, ölçme aracı araştırmacılar tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Bu çeviri ile birlikte İngilizce orijinal ölçme aracı eğitim alanından üç öğretim elemanına daha verilerek orijinal maddelerin Türkçeye çevirmeleri sağlanmıştır. Daha sonra

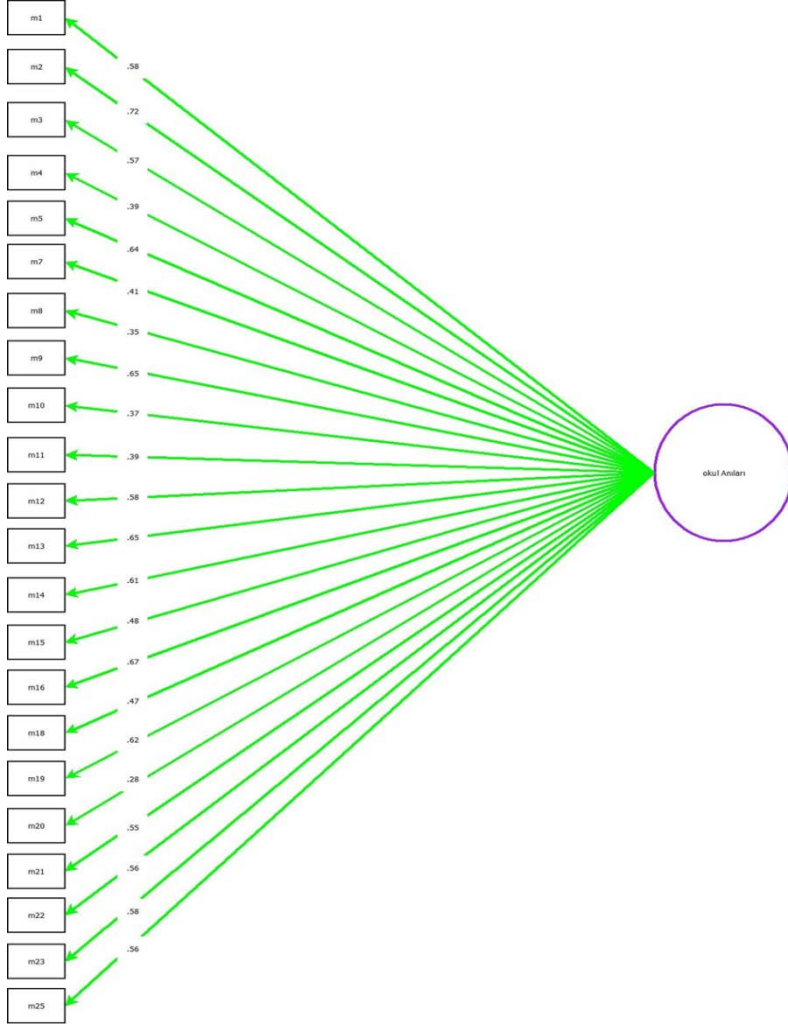
araştırmacıların çevirileri ve alan uzmanlarının çevirileri karşılaştırılarak ölçme aracının Türkçe ilk formu elde edilmiştir. Elde edilen denemelik bu form anlaşılabilirliğinin test edilebilmesi amacıyla araştırma grubuna benzer bir gruba uygulama yapılmış ve gelen tepkiler doğrultusunda ölçeğe son hali verilmiştir. Bu süreçten sonra, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu amaçla ölçeğin yapı geçerliliğini test edebilmek için açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA); güvenilirlik çalışması için ise iç tutarlık katsayısı (Cronbach's alpha α) hesaplanmıştır. AFA ve DFA analizlerinin yapılmasında SPSS ve Mplus programından faydalanılmıştır. AFA analizleri hem Mplus'ta hem de SPSS'te kontrol edilmiştir. Öncelikle veri setinin çok değişkenli istatistikler için uygun olup olmadığı test edilmiştir. Buna göre, tüm grupta KMO örneklem uygunluk katsayısı .849 ($>.60$), Barlett Sphericity testi (çok değişkenli normal dağılımın göstergesi) $\chi^2=1271,529(134)$; ($p < .001$) olarak elde edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliğini test etmek amacıyla gerçekleştirilen AFA sonuçları Tablo 3'te verilmiştir. Tablo 3'teki AFA ve Şekil 1'de gösterilen DFA sonuçları ölme aracının orijinalinde olduğu gibi tek faktörlü bir yapı gösterdiği anlaşılmıştır. Ayrıca tek faktör altında .30'ın altında madde yükü gösteren 4 madde ölçekten çıkartılmıştır. Ölçeğin tek faktörlü olarak toplam grupta 7.340'lık bir öz değere sahip ve %33 oranında bir varyans açıkladığı görülmüştür. Ölçeğin maddelerinin madde toplam test korelasyonları .31 ile .68 arasında değişmiştir. Bu bulgulara dayanarak ölçekteki maddelerin benzer davranışları değerlendirdiği ifade edilebilir (Büyüköztürk, 2007).

Tablo 3. Küresel Okul Anıları Ölçeğinin Yapılan EFA Sonucuna İlişkin Faktör Yükleri ve Madde Toplam Test Korelasyonları

Maddeler	Faktör Yükleri	Madde Toplam Test Korelasyonları
m2	.75	.68
m16	.70	.62
m5	.69	.65
m9	.67	.61
m13	.65	.60
m19	.65	.57
m14	.64	.55
m1	.63	.58
m3	.62	.58
m12	.61	.56
m21	.60	.52
m23	.60	.51
m22	.59	.50
m25	.58	.48
m15	.51	.42
m18	.50	.46
m7	.44	.41
m4	.44	.40
m11	.43	.38
m10	.43	.38
m8	.39	.37
m20	.33	.31
m6	-	-
m17	-	-
m24	-	-
m26	-	-

N	134	-
Açıklanan Varyans (%)	33.362	
Öz değer	7.340	
Cronbach Alpha	.89	

DFA analizi sonucu ortaya çıkan modele ilişkin faktör yükleri ve yapı Şekil 1’de gösterilmiştir.

Not. Path diyagramında örtük (gizil) değişkenden gözlenen değişkenlere uzanan oklar, standardize edilmiş faktör yüklerini (regresyon ağırlıkları/katsayıları) göstermektedir.

Şekil 1. Okul anıları anketine ilişkin doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen path diyagramı

Tablo 4. Okul Anıları Anketine İlişkin Doğrulayıcı Faktör Analizinden Elde Edilen Uyum İyilik Değerleri

Model	χ^2	<i>p</i>	<i>df</i>	χ^2/df	TLI	RMSA	GFI	CFI	RMR	SRMR
Tek Faktör	247.379	0.001	185	1.337	0.93	0.050	0.86	0.94	0.41	0.07

Tablo 4 incelendiğinde okul anıları ölçeğine ilişkin tek faktörlü modelin uyum iyilik değerlerinin, modelin (hipotez modelin) gözlemlenen verileriyle örtüştüğü görülmektedir. Ayrıca uyum iyilik değerlerinin tek faktörlü yapı için iyi düzeyde olduğu ifade edilebilir (Hooper, Coughlan ve Mullen, 2008; Kline, 2011). Buna ek olarak çalışmanın asıl örnekleminde elde edilen veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .89 olarak hesaplanmıştır.

Okula İlişkin Tutum Ölçeği

Araştırmada lise öğrencilerinin okula yönelik tutumlarını belirlemek amacı ile Adıgüzel (2012) tarafından geliştirilen okula ilişkin tutum ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçek, ortaöğretim öğrencilerinin okula ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. 38 maddeden oluşan ölçeğin ilk proto-tipi kullanılarak toplanan verilerin faktör analizine uygunluğunu belirlemek amacıyla yapılan KMO test değeri .921'dir. Ölçeğin kapsam geçerliği uzman görüşüne dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ölçeğin kapsam geçerliğini belirleyen toplam varyans değeri %53.73 olarak belirlenmiştir. Faktör analizi sonucunda işlemeyen ve iki faktör arasındaki yük değeri .1'den küçük olan maddeler ölçekten çıkarılmış ve faktör yükleri .349 ile .657 arasında değişen 21 madde ölçeğe alınmıştır. Döndürme işlemi sonucunda ölçekte dört alt boyut oluşmuştur. Bu alt boyutlar ve yer alan madde sayısı ise şöyle sıralanmaktadır. "Sevgi" 6 madde, "Değer" 5 madde, "Uyum" 4 madde ve "Güven" 6 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin genel iç tutarlık katsayısı .86 olarak bulunmuştur. Ölçekten faktörler bazında puanlar alınabildiği gibi bütün olarak da öğrencilerin genel tutumları değerlendirilebilmektedir. Bu araştırmada asıl veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda okula ilişkin tutum ölçeğinin güvenirlik katsayısı .91 olarak hesaplanmıştır.

Veri toplama süreci

2015-2016 eğitim yılı bahar döneminde Muğla Menteşe ilçesindeki liselerde gerçekleştirilmiştir. Resmi izinler alındıktan sonra araştırmacılar tarafında okullara gidilmiş anket formları 12. sınıf öğrencilerine ve onların aracılığı ile velilerine ulaştırılmıştır. Yeterli zaman verildikten sonra anket formları toplanmış ve gelen anketler üzerinde araştırma sorularına uygun analizler gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler üzerinde betimsel analizler yanında (ortalama, standart sapma), çıkarımsal ve ilişkisel analizler de gerçekleştirilmiştir (EFA, DFA Resresyon, ANOVA, T testi)

BULGULAR

Bu bölümde araştırma sorularına uygun gerçekleştirilen analizlerden elde edilen bulgular sunulmuştur. Anne ve babaların okul anılarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Anne ve Babaların Okul Anıları Toplam Puanlarına İlişkin Standart Sapma ve Aritmetik Ortalama Değerleri

	N	X	SS
Toplam	368	2.80	.58

Yukarıdaki tablodaki değerler göz önünde bulundurulduğunda anne ve babaların okul anılarının olumlu olduğu ifade edilebilir ($X=2.80$, $SS=.58$). Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin okula ilişkin toplam tutum puanları düzeyi Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Öğrencilerin Okula Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Standart Sapma ve Aritmetik Ortalama Değerleri

	N	X	SS
Toplam	379	3.03	.71

Yukarıdaki tablodaki değerler göz önünde bulundurulduğunda öğrencilerin okula ilişkin tutumlarının olumlu düzeyde olduğu ifade edilebilir ($X=3.03$, $SS=.71$). Öğrencilerin okula ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine göre değişip değişmediğine ilişkin bulgular Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğrencilerin Okula İlişkin Toplam Tutum Puanlarının Cinsiyetlerine Göre Değişip Değişmediğine Yönelik Bağımsız Gruplar T-Testi Analiz Sonuçları

	Grup	N	X	SS	sd	t	p
Toplam	Kadın	244	3.04	.67	376	.180	.857
	Erkek	134	3.03	.79			

Tablo incelendiğinde öğrencilerin okula ilişkin toplam tutum puanları cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılık göstermemektedir [$t_{(376)}=.180$, $p=.857$]. Anne ve babaların okul anılarının cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin bulgular Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Anne ve Babaların Okul Anılarına İlişkin Toplam Puanlarının Cinsiyetlerine Göre Değişip Değişmediğine İlişkin Bağımsız Gruplar T-Testi Analiz Sonuçları

	Grup	N	X	SS	sd	t	p
Toplam	Kadın	160	2.86	.56	141	.354	.072
	Erkek	196	2.75	.60			

Tablo incelendiğinde anne ve babaların küresel okul anıları anketinden almış oldukları toplam puanlar cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamaktadır [$t_{(141)} = .354, p = .072$]. Anne ve babaların okul anılarının en son mezun oldukları eğitim düzeyine göre değişip değişmediğine ilişkin bulgular Tablo 9’da sunulmuştur.

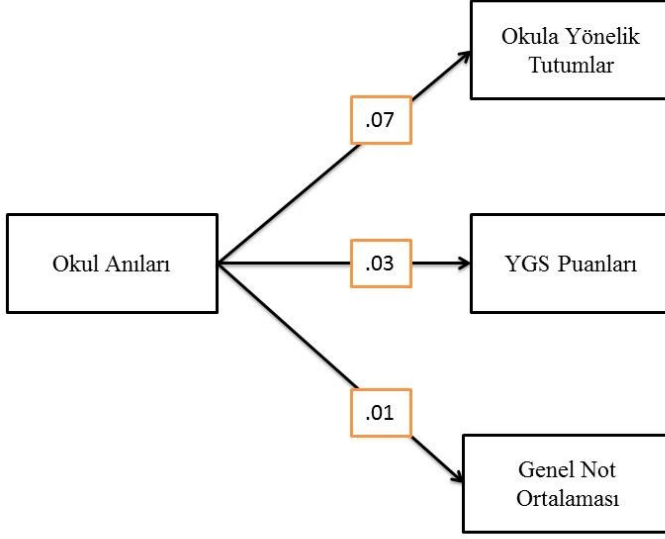
Tablo 9. Anne ve Babaların Okul Anıları Toplam Puanlarının En Son Mezun Oldukları Eğitim Düzeyine Göre Değişip Değişmediğine İlişkin ANOVA Sonuçları

Gruplar	N	Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
İlkokul	114	Gruplar Arası	14.741	3	4.914	16.525	.000
Ortaokul	88		107.938	363	.297		
Lise	93	Toplam	122.679	366			
Üniversite	72						

Tablo 9. incelendiğinde anne ve babaların okul anıları toplam puanları en son mezun oldukları eğitim düzeyine göre anlamlı bir şekilde farklılık göstermektedir [$F_{(3,363)} = 16.525, p = .000$]. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için yapılan Tukey testi ilkökul mezunu anne ve babaların okul anıları toplam puanları ($X = 2.59, SS = .62$) ile lise mezunu ($X = 2.79, SS = .54$) ve üniversite mezunu ($X = 3.17, SS = .55$) anne ve babaların okul anıları toplam puanları arasında lise ve üniversite mezunu anne babaların lehine anlamlı farklılık olduğunu göstermiştir. Buna ek olarak üniversite mezunu ($X = 3.17, SS = .55$) anne ve babaların okul anıları toplam puanları ile lise mezunu ($X = 2.79, SS = .54$) anne babaların toplam puanları arasında üniversite mezunu anne babaların lehine anlamlı farklılık oluşmuştur.

Anne babaların okul anıları, öğrencilerin okula yönelik tutumları, öğrencilerin genel not ortalamaları ve YGS puanları arasındaki ilişkileri gösteren path modeli Şekil 2’de sunulmuştur.

Anne ve babaların okula anıları, öğrencilerin okula yönelik tutumları, öğrencilerin genel not ortalamaları ve YGS puanları arasındaki ilişkileri gösteren model Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Okul anıları, okula yönelik tutumlar, öğrencilerin genel not ortalaması ve YGS puanları arasındaki ilişkileri gösteren path modeli

Standardize edilmiş regresyon katsayıları incelendiğinde anne babaların okul anıları puanlarının çocuklarının okula yönelik tutum puanları, YGS puanları ve genel not ortalaması ile anlamlı ilişkiler göstermediği başka bir deyişle bu değişkenlerin yordanmasına anlamlı bir katkı sağlamadığı anlaşılmıştır.

TARTIŞMA

Araştırmacıların, uygulayıcıların, kanaat önderlerinin ve politikacıların kısacası eğitimle ilgili tüm paydaşların eğitimde önemle üzerinde durdukları değişkenlerden biri olarak anne ve babaların çocuklarının eğitim süreçlerine etkin katılımı gösterilmektedir (Epstein, 1987). Aile katılımı çocuğun okul başarısını etkileyen temel faktörden biri olarak ifade edilmektedir. Bundan dolayı yapılan birçok araştırma anne ve babanın çocuğun eğitimine katılımını etkileyen faktörleri de incelemiştir. Bu çalışmaların bazıları aile katılımını etkileyen eğitim, ekonomik gelir, tek ebeveynlik, gibi demografik özelliklere

odaklanırken bazı çalışmalar da anne ve baba yeterliliği, aile ortamı, anne, baba ve çocukların kişilik özellikleri, öğretmen davranış ve tutumları gibi değişkenler üzerine yoğunlaşmıştır (Grolnick, Benjet, Kurowski ve Apostoleris, 1997). Aile katılımını etkileyen değişkenlerden biri olarak da yine anne ve babanın sahip olduğu okul anıları yani okul deneyimleri gösterilmektedir (Räty, 2010). Bu çalışmada da anne ve babaların sahip oldukları okul anıları ile lise düzeyindeki çocuklarının okula ilişkin tutumları, genel akademik ortalamaları ve YGS puanları arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

Elde edilen bulgular araştırmaya katılan anne ve babaların okul anıları ile ilgili elde etmiş oldukları toplam puanların cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı anlaşılmıştır. Buna ek olarak öğrencilerin okula ilişkin tutumlarının cinsiyetlerine göre değişmediği görülmüştür. Anne ve babaların okula ilişkin deneyimleri ile öğrencilerin okula ilişkin tutumlarının olumlu yönde olduğu anlaşılmıştır. Anne ve babaların okul anıları ile çocuklarının okula karşı tutumları, genel akademik ortalamaları ve YGS puanları arasındaki ilişkileri inceleyen analizler de anne ve babaların okul anılarının bu değişkenlerin yordanmasına katkı sağlamadığını göstermiştir. Başka bir deyişle anne ve babaların okul anıları ile çocuklarının okula ilişkin tutumları, genel not ortalamaları ve YGS puanları arasında herhangi bir ilişki bulunmamıştır.

Anne ve babaların okul anıları ile çocuklarının okul başarıları arasındaki ilişkileri inceleyen çalışmalar ve anne babaların okul anıları ile kendi çocuklarının okul eğitimlerine etkin katılımları arasındaki ilişkileri inceleyen araştırmalar göz önünde bulundurulduğunda bu çalışmaların çocukların örgün eğitim süreçlerinin ilk kademelerine ve okul öncesi eğitim yıllarına odaklandığı görülmektedir (örn, Barnett ve Taylor, 2009; Räty, 2003, 2007, 2010). İfade edilen araştırmaların çoğunda aile katılımı, çocuğun başarısı ve anne ve babaların kendi okul deneyimleri arasında pozitif ilişkiler olduğu sonuçları ortaya koyulmuştur. Ancak bu araştırma anne ve babaların kendi okul deneyimleri ile çocuklarının okula ilişkin tutumları, genel akademik ortalamaları ve YGS puanları arasında herhangi bir ilişkinin olmadığını göstermiştir. Bu sonucun çalışmanın lise düzeyinde öğrenim gören öğrenciler ve onların anne ve babaları ile gerçekleştirilmiş olmasından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir. Çünkü yapılan araştırmalar çocuğun yaş düzeyi arttıkça ve daha üst eğitim kademelerine doğru ilerledikçe anne ve babanın çocuklarının eğitim süreçlerine katılımının azaldığını göstermektedir (Eccles ve Harold, 1993). Katılımı etkileyen en önemli nedenlerin arasında anne ve babanın sahip olduğu öz yeterlilik inançları gösterilmektedir. Özellikle bu araştırmaya katılan anne ve babaların kendi okul hayatları ile ilgili deneyimlerine ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olmasına rağmen anne ve babaların kendi öz yeterlilik inançları süreci olumsuz yönde etkilemiş olabilir. Aile katılımı üzerine yapılan bazı araştırmalar ortaokul ve lise yıllarında konu alanı ders sayılarının artması, ödevlerin içeriğinin yapısının değişmesi, lise öğrencilerinin daha fazla özgür olma istekleri vb. durumlar anne ve babalarda çocuklarına doğru destek olabileme noktasında önemli kaygılar oluşturmakta bu da anne ve babaların etkin katılımını olumsuz yönde etkilemektedir (Eccles ve Harold, 1993; Walker ve Berthelsen, 2010).

Yine bu araştırmanın sonuçları üniversite mezunu anne ve babaların okul anılarının daha olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Reay (2001) tarafından yapılan çalışmada işçi anne ve babaların üniversite mezunu anne ve babalardan daha fazla okulla ilgili olumsuz deneyimlere sahip olduklarını bundan dolayı kendi çocuklarına daha az destek oldukları ve okul eğitimlerine etkin bir şekilde katılmadıklarını ifade etmişlerdir. Rätty, Snellman, Mäntysaari-Hetekorpi ve Vornanen (1996) tarafından yapılan çalışmada okulun katkısı konusunda işçi anne ve babaların üst sınıflardaki anne ve babalardan daha fazla olumsuz tutuma sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır. Buna ek olarak aynı çalışmada üniversite mezunu anne ve babaların okul deneyimlerinin ve anılarının meslek lisesi mezunu çalışan anne ve babalardan daha olumlu olduğu ifade edilmiştir. Benzer sonuçları farklı çalışmalar da ortaya koymuştur (Rätty, 2003, 2010; Rätty, Jaukka ve Kasanen, 2004).

Araştırmanın Sınırlılıkları ve Gelecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

Çalışmada anne ve babaların okul deneyimleri ile çocuklarının okula ilişkin tutumları, genel akademik not ortalamaları ve YGS puanları arasında ilişki çıkmamasının nedenlerinden biri olarak da anne ve baba okul deneyimlerinin doğru değişkenlerle ilişkilendirilememiş olması düşünülmektedir. Özellikle literatürdeki çalışmaların anne ve babanın kendi okul deneyimlerinin aile katılımına etkisi ve kendi çocuklarının okul yaşamlarındaki memnuniyetleri üzerine etkisi incelenmiştir. Bu doğrultuda Türkiye’de de benzer çalışmalar yürütülebilir. Bu çalışmada veriler toplanırken veri toplama süreci izinler alınmasına rağmen okul yöneticilerinin inisiyatifleri doğrultusunda gerçekleştirilebilmiştir. Ancak geri dönüş yapan anketler incelendiğinde birçok kayıp veri ile karşılaşmıştır. Sonraki yapılacak çalışmalarda veri toplama süreci daha kontrollü bir şekilde araştırmacıların gözetiminde gerçekleştirilerek kayıp veri oranı en aza indirgenebilir. Buna benzer şekilde çocukların anne ve babalarına kendileri vasıtası ile anketler gönderilmiş bu durum da anne ve babalardan daha az anketin dönmesine sebebiyet vermiştir. Yapılacak benzer araştırmalarda anketler bizzat araştırmacılar tarafından anne ve babalara ulaştırılarak araştırmanın içeriği ve amacı daha doğru bir şekilde aktarılabilir ve bu da daha fazla verinin dönüşüne katkı sağlayabilir. Şimdiki çalışma lise öğrencileri ve onların anne ve babaları ile gerçekleştirilmiştir. Sonraki çalışmalar alt eğitim kademelerine odaklanabilir ve daha büyük örneklemelere ulaşabilir.

Sonuç

Araştırma bulguları genel olarak anne ve babaların kendi okul deneyimleri ile çocuklarının okula ilişkin tutumları, genel akademik not ortalamaları ve YGS puanları arasında bir ilişki ortaya koymamasına rağmen bu araştırmanın anne ve babaların okul deneyimlerinin aile katılımına ve kendi çocuklarının okul süreçleriyle ilgili memnuniyetlerine yönelik etkilerinin anlaşılması açısından önemli görülmektedir. Çünkü anne ve babaların kendi okul deneyimlerini nasıl kavramsallaştırdıklarını anlamak, çocukların eğitim süreçlerine etkin aile katılımını etkileyen faktörlerin daha doğru tanımlayabilmesine ve bu değişkenlere yönelik daha zengin uygulamalar sunulmasına yardımcı olacaktır.

Bu bağlamda bu çalışma yapılacak benzer çalışmalara önemli bir rehberlik sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, A., (2012). Okula ilişkin tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11,30-45.
- Antikainen, A. (1998). Between structure and subjectivity: Life-histories and lifelong learning. *International. Review of Education*, 44, 215–34.
- Antikainen, A. ve Kauppila, J. (2002). Educational generations and the futures of adult education: a Nordic experience. *International Journal of Lifelong Education*, 21(3), 209-219.
- Barnett, M. A. ve Taylor, L. C. (2009). Parental recollections of school experiences and current kindergarten transition practices. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 30(2), 140-148.
- Burns, R. C. (1993). *Parents and Schools: From Visitors to Partners*. NEA School Restructuring Series. National Education Association, 1201 16th Street, NW, Washington, DC 20036-3290 (Stock No. 1856-7-00).
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Deneyisel desenler, öntest-sontest kontrol grubu desen ve veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Comers, J.P. ve Haynes, N. M. (1991). Parent involvement in schools: An ecological approach. *Elementary School Journal*, 91(3), 271-277.
- Creswell, J. W. (2005). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (Second edition). New Jersey: Pearson Education, Inc.
- Donohue, K. (2008). *Children's early reading: How parents' beliefs about literacy learning and their own school experiences relate to the literacy support they provide for their children* (Unpublished doctoral dissertation). New York University, New York, USA.
- Eccles, J. S. ve Harold, R. D. (1993). Parent-school involvement during the early adolescent years. *Teachers College Record*, 94, 568-568.
- Epstein, J. L. (1987). Parent involvement: What research says to administrators. *Education and urban society*, 19(2), 119-136.
- Epstein, J.L. ve Sanders, M.G. (2002). Family, school, and community partnerships. In M.H. Bornstein (Ed.), *Handbook of parenting: Practical issues in parenting* (pp. 407–437). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Gorman, T. (1998). Social class and parental attitudes towards education. *Journal of Contemporary Ethnography*, 27, 10–45.
- Grolnick, W. S. ve Slowiaczek, M. L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivational model. *Child Development*, 65, 237–252.

- Grolnick, W. S., Benjet, C., Kurowski, C. O. ve Apostoleris, N. H. (1997). Predictors of parent involvement in children's schooling. *Journal of Educational Psychology*, 89(3), 538.
- Grolnick, W.S. ve Slowiaczek, M.L. (1994). Parents' involvement in children's schooling: A multidimensional conceptualization and motivation model. *Child Development*, 65, 237-252.
- Hill, N. E. ve Taylor, L. C. (2004). Parental school involvement and children's academic achievement: Pragmatics and issues. *Current Directions in Psychological Science*, 13(4), 161-164.
- Hooper, D., Coughlan, J. ve Mullen, M. (2008). Structural Equation Modelling: Guidelines for Determining Model Fit. *Electronic Journal of Business Research Methods*, 6(1), 53-60.
- Kaczan, R., Rycielski, P. ve Wasilewska, O. (2014). Parental satisfaction with school-determining factors. *Edukacja*, 6, 39-52.
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford publications.
- Mapp, K. L. (2003). Having their say: Parents describe why and how they are engaged in their children's learning. *School Community Journal*, 13(1), 35-64.
- Metso, T. (2004). Koti, koulu ja kasvatus: Kohtaamisia ja rajankäyntejä [Home, school, and education; in Finnish]. *Research in Educational Science*, 19. Helsinki, Finland: The Finnish Educational Society.
- Miedel, W.T. ve Reynolds, A.J. (1999). Parent involvement in early intervention for disadvantaged children: Does it matter? *Journal of School Psychology*, 37, 370-402.
- Miller, K. (2015). From past to present: how memories of school shape parental views of children's schooling. *International Journal of Early Years Education*, 23(2), 153-171.
- Miller, K., Dilworth-Bart, J. ve Hane, A. (2011). Maternal recollections of schooling and children's school preparation. *School Community Journal*, 21(2), 161-184.
- Putallaz, M., Costanzo, P. R., Grimes, C. L. ve Sherman, D. M. (1998). Intergenerational continuities and their influences on children's social development. *Social development*, 7(3), 389-427.
- Räty, H. (2003). The significance of parents' evaluations of their own school for their educational attitudes. *Social Psychology of Education*, 6(1), 43-60.
- Räty, H. (2007). Parents' own school recollections influence their perception of the functioning of their child's school. *European Journal of Psychology of Education*, 22, 387-98.

- Räty, H. (2010). Do parents' own school memories contribute to their satisfaction with their child's school? *Educational Studies*, 36(5), 581-584.
- Räty, H., Jaukka, P. ve Kasanen, K. (2004). Parents' satisfaction with their child's first year of school. *Social Psychology of Education*, 7(4), 463-479.
- Räty, H., Snellman, L., Mäntysaari-Hetekorpi, H. ve Vornanen, A. (1996). Parents' views on the comprehensive school and its development: A Finnish study. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 40(3), 203-215.
- Reay, D. (2001). Finding or losing yourself? Working-class relationships to education. *Journal of Education Policy*, 16, 333-346.
- Rothenberg, J. J. (1994). Memories of schooling. *Teaching and Teacher Education*, 10(4), 369-379.
- Rowley, S.J. ve Taylor, L.C. (1999, August). *Qualitative results from the parent-child-school transition study*. Paper presented at the Annual Conference of the American Psychological Association, Boston, MA.
- Taylor, L. C., Clayton, J. D., & Rowley, S. J. (2004). Academic socialization: Understanding parental influences on children's school-related development in the early years. *Review of General Psychology*, 8(3), 163-178.
- Turunen, T. A. (2012). Memories about starting school. What is remembered after decades?. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56(1), 69-84.
- Walker, S. ve Berthelsen, D. C. (2010). Social inequalities and parent involvement in children's education in the early years of school. In *Delving into diversity: An international exploration of issues of diversity in education* (pp. 139-149). Nova Science Publishers.

SUMMARY

Introduction

Families and schools attempt to make contributions to children's lives by working together. However, the nature of this collaboration gradually has changed (Epstein & Sanders, 2002). In the present, the high level expectations of societies toward children's academic achievements lead schools and families to form extended collaborations and share their responsibilities concerning children. Parent involvement include working at school, making good connections to school staff and teachers, helping children's homework at home, and involving in school activities (Hill & Taylor, 2004). Research has underscored that active parent involvement provide profound positive effects on children's school context (Golnick & Slowiaczek, 1994). Some of longitudinal research has showed that there are high correlations between children's school success and active parent involvement (Miedel & Reynolds, 2004). It is contended that one of the important underlying factors affecting parent involvement is parents' own school memories/parental recollections of school experiences. When children enter school, children's parents' school experiences appear crucial factor making contribution to evaluation of children's school process and directing them. While there are not sufficient studies regarding parents' own school experiences, few studies underscored that parents' own school experiences affect next generations' school success (Antikainen 1998). Parents' own school memories differentiate according to their social experiences. While the parents from middle socioeconomic status had positive school memories, the parents from working-class had different school experiences (Gorman, 1998). The research focusing on parents' satisfactions with their children school education had argued that parents' gender come out as an important factor. Whereas mothers get involved in their children education more, fathers show limited participation (Metso, 2004). In the study of Rätty (2007), the effects of parents' own school experiences on their children's school education were investigated. While the parents having positive school memories were satisfied with their children's school education, the parents having negative school memories were not satisfied with their children's school education. In another study of Rätty (2010), the satisfaction levels of the parents having the children studying at kindergarten with their children's school education were explored. This research also revealed that the parents with positive school experiences indicated positive satisfaction with their children's school education. All these research exploring the relations between parents' own school memories and their satisfaction levels with their children's school education and revealing the positive relations between parent involvement and children's school success bring to mind that there would also be relations among parents' own school memories, children's attitudes toward school and their academic success as well. Considering the scientific literature relevant to parent's school experiences, there is not any research exploring the relations among parent's school memories, children's attitudes toward school, and their school success at high school level. The present research aimed to investigate the relations among parents' own school recollections, children's attitudes toward school, and their school success.

Method

The current research employed prediction design which is one of the correlational methods. Prediction design is used by researchers when the purpose of the study is to predict certain outcomes in one variable from another variable that serves as the predictor. Prediction designs involve two types of variables: a predictor variable and a criterion variable. While the predictor variable is utilized to make a forecast or prediction, the criterion variable is the anticipated outcome that is being predicted (Creswell, 2005). In the first phase of research, the adaptation of school memories scale was taken place. The second phase of the research explored the relations among parents' own school memories, students' attitudes toward school and students' school success. The research sample consisted of the parents and their children studying at different types of high schools in Turkey's Mugla province.

Findings (Results)

The research findings showed that the scores of parental recollections of school experiences and the students' attitudes toward school were positive. Contrary the other studies, there were not any relations among the parents' own school memories, the students' attitudes toward school and the students' school success. In addition, the parents' perceptions related to their school experiences did not differentiate according to their gender. The research revealed the similar result for the students' attitudes toward school.

Conclusion and Discussion

Given the overall research findings, although there were not statistically significant relations among the parents' own school recollections, students' school attitudes and school success, it is believed that this research would provide new insights into understanding the importance of parental recollections about their own school experiences and its effects on their children's schooling.